

NMK Frysskydd

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning/Handelsnamn: NMK Frysskydd

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avrådsfrån

Användning av produkten	Frysskyddsmedel
Begränsningar av användningen	Ingen

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	NMK Norrbottens Miljö kemi
Adress	Åskogen 8A
Postnr/Ort	961 91 Boden
Telefon	0921-177 30
Fax	0921-34 00 41
E-mail	info@nmkemi.com
Kontaktperson	Jimmy Bergström
Nödtelefonnummer	Ring 112 – begär Giftinformationscentralen. I mindre akuta fall ring 08 - 33 12 31.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition: Blandning.

Klassificering enligt förordning (EG) 1272/2008

Flam. Liq. 2, H225

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008

Signalord: Fara

Innehåller	Etanol 70-90 %.
------------	-----------------

Faroangivelser

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
------	-------------------------------------

Skyddsangivelser

P101	Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.
P102	Förvaras oåtkomligt för barn.
P103	Läs etiketten före användning.
P210	Får inte utsättas för värme/gnistor/öppen låga/heta ytor. – Rökning förbjuden.
P301+P310	VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P501	Innehållet/behållaren lämnas till samlingsställe för farligt avfall.

2.3 Andra faror

Ämnet uppfyller kriterierna för PBT enligt förordningen (EG) nr1907/2006, bilaga XIII	PBT: Nej. P: Nej. B: Nej. T: Nej. (avser ingående ämnen)
Ämnet uppfyller kriterierna för vPvB enligt förordningen (EG) nr1907/2006, bilaga XIII	vPvB: Nej. vP: Nej. vB: Nej. (avser ingående ämnen)
Andra faror som inte orsakar klassificering	

NMK Frysskydd

2.4 Övrig information

Produkten medför ingen hälso- eller miljöfara. Lagras som brandfarlig vätska klass 1.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Blandningar

Nr	Ämnesnamn	EG-nummer	CAS-nummer	REACH-reg. - nummer	Koncentration vikt-(%)	CLP-klassificering
1	Etanol	200-578-6	64-17-5	--	70-90	Flam. Liq. 2, H225
2	Propylenglykol	200-338-0	57-55-6	01-2119456809-23	1-20	Ej farligt ämne

Faroangivelsernas betydelse framgår i avsnitt 16. Hygieniska gränsvärden framgår i avsnitt 8 om sådana finns.

4. FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Tag av förorenade kläder. Tvätta huden noggrant med mycket vatten.
Kontakt med ögonen	Håll ögonlocken brett isär. Skölj med en mjuk vattenstråle i några minuter. Kontakta läkare om irritation kvarstår.
Förtäring	Skölj munnen med vatten. Drick ett par glas vatten eller mjölk. Kontakta läkare om större mängd förtärts.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Upprepad kontakt under längre tid kan ge torr hud och hudsprickor.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen kan ge övergående sveda och rodnad.
Förtäring	Förtäring av större mängd kan orsaka illamående, kräkningar och diarré.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Meddelande till läkare	Symptomatisk behandling.
Speciella behandlingar	Inga specifika åtgärder krävs.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

5.1 Allmän information	Brandfarlig produkt.
5.1.1 Lämpliga släckmedel	Släck med skum, pulver, koldioxid eller vattendimma.
5.1.2 Olämpliga släckmedel	Direkt vattenstråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Brandfarlig vätska klass 1. Ångorna kan redan i rumstemperatur bilda explosiv blandning med luft.
Farliga förbränningsprodukter	Vid brand bildas giftiga rökgaser innehållande kolmonoxid, koldioxid och nitrosgaser.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Undvik inandning av rökgaser. Sök frisk luft om inandning skett. Använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.
Annan information	Om det kan göras utan fara, flytta behållare i närheten av brand eller kyl den med vatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Sörj för god ventilation. Undvik inandning av ångor. Undvik kontakt med huden och ögonen. Hålls åtskilt från antändningskällor. Undvik bildning av statisk elektricitet.

NMK Frysskydd

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av neopren eller nitrilgummi samt lämpliga skyddskläder.

6.1.2 För räddningspersonal

Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av neopren eller nitrilgummi samt lämpliga skyddskläder. Vid större spill använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Ej miljöfarlig produkt. Vid större spill i vatten kontakta ändå vattenverk alternativt reningsverk.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Valla in med vermikulit, sand, jord eller annat inert icke brännbart absorptionsmaterial och samla upp i förslutbara behållare. Uppsamlat material bortskaffas som farligt avfall, se avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för information om personlig skyddsutrustning.

Se avsnitt 13 för information om bortskaffande av avfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Ät och drick ej vid hantering av produkten. Se avsnitt 8 för personligskyddsutrustning.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagringsbetingelser

Lagras som brandfarlig vätska klass 1. Förvaras i väl tillsluten originalförpackning vid normal temperatur i ett torrt utrymme. Skyddas mot frost.

Speciella egenskaper och risker

Undvik förhöjd temperatur, antändningskällor och bildning av statisk elektricitet.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniskt gränsvärde:

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
Etanol	64-17-5	8 h	500	1000	1993	--
Etanol	64-17-5	15 min	1000	1900	1993	--

8.2 Begränsning av exponeringen

Undvik kontakt med huden och ögonen. Ät inte, drick inte eller rök inte under hanteringen.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Ej relevant för denna produkt.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

8.2.2.1 Andningsskydd	Ej relevant.
8.2.2.2 Ögonskydd/ ansiktsskydd	Vid risk för stänk använd skyddsglasögon.
8.2.2.3 Handskydd	Vid risk för exponering av händerna under längre tid använd skyddshandskar av neopren eller nitrilgummi.
8.2.2.4 Hudskydd	Ej relevant.
8.2.2.4 Termisk fara	Mycket brandfarlig produkt.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Undvik utsläpp till miljön.

NMK Frysskydd

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form	Vätska
Färg	Ofärgad
Lukt	Spritlukt
Luktgräns	Ej tillgängligt
Löslighet	Fullständigt löslig i vatten vid 20°C
pH (produkt)	Ej tillgängligt
Smältpunkt/frys punkt	0°C
Inledande kokpunkt och kokintervall	Ca 79°C (etanol)
Flampunkt	12°C metod SS-EN 22719
Avdunstningshastighet	Ej känt
Brandfarlighet (fast, gas)	Ej tillämpligt
Bränntid	Ej tillämpligt
Brännhastighet	Ej tillämpligt
Övre/nedre antändbarhet eller explosionsgränser	3-19 vol-%
Ångtryck	5,9 kPa (etanol)
Ångdensitet	Ej känt
Relativ densitet	0,817g/cm ³ vid 20°C
Fördelningskoefficient oktanol/vatten	Ej tillämpligt
Självantändningstemperatur	363°C
Sönderdelningstemperatur	Ejkänt
Explosiva egenskaper	Ångor kan bilda explosiv blandning med luft
Oxiderande egenskaper	Ej oxiderande

9.2 Annan information

Ingen.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ej reaktiv.
10.2 Kemisk stabilitet	Kemiskt stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
10.3 Risken för farliga reaktioner	Inga kända
10.4 Förhållanden som ska undvikas	Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar samt material av gummi.
10.5 Oförenliga material	Reagerar explosionsartat med starka oxidationsmedel såsom kalciumhypoklorit, salpetersyra, väteperoxid. Kan bilda fulminater med vissa nitrater.
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter	Kolmonoxid och koldioxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1.1 Akut toxicitet

Bedömning av akut toxicitet:

Ej skadligt vid hudkontakt. Ej skadligt vid inhalation. Ej skadligt vid förtäring.

11.1.2 Akut toxicitet för etanol

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	>5.000 mg/kg	råtta		
LD50, dermalt	20.000 mg/kg	kanin		
LC50, inhalation	125 mg/l	råtta	4 h	

11.1.3 Beräknade värden för produkt

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	>5.000 mg/kg	råtta		
LD50, dermalt	>5.000 mg/kg	kanin		

NMK Frysskydd

LC50, inhalation	> 20 mg/l	rått	4 h	
------------------	-----------	------	-----	--

11.1.4 Irritation

Bedömning av irriterande effekter:

Ej irriterande vid kontakt med ögonen, andningsorganen eller huden.

Experimentella/beräknade data:

Frätande eller irriterande på huden kanin: Ej irriterande.

Allvarliga ögonskador eller ögonirritation kanin: Ej irriterande.

11.2 Potentiella akuta effekter

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Upprepad kontakt under längre tid kan ge torr hud och hudsprickor.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen kan ge övergående sveda och rodnad.
Förtäring	Förtäring av större mängd kan orsaka illamående, kräkningar och diarré.

11.3 Sensibilisering vid inandning/hudkontakt

Bedömning av sensibilitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som sensibiliserande.

11.4.1 Mutagenitet i könseller

Bedömning mutagenitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som mutagena.

11.4.2 Carcinogenitet

Bedömning carcinogen:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som carcinogena.

11.4.3 Reproduktionstoxicitet

Bedömning reproduktionstoxicitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som reproduktionstoxiska.

11.4.4 Utvecklingstoxicitet

Bedömning av teratogenitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som fosterskadande.

11.5.1 Specifik organotoxicitet (enstaka exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid singeldos:

Baserat på tillgänglig information är en organspecifik toxicitet inte att förvänta.

11.5.2 Toxicitet vid upprepad dosering och specifik organotoxicitet (upprepad exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid upprepade doser:

Baserat på tillgänglig information är en organspecifik toxicitet inte att förvänta.

11.6 Fara vid aspiration

Ingen risk förväntad vid förtäring.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

12.1.1 Akut toxicitet i vattenmiljön för etanol

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	>10.000		96 timmar	Amerikansk elritsa
Daphnia EC50	5.400		48 timmar	Daphnia magna
Alg EC50	>11		120 timmar	Kiselalg

Ämnet bedöms som lättnedbrytbart, 85% bryts ned på 28 dygn OECD 301D. BOD5/COD: 0,4-0,8.

Log Pow = -0,32. BCF = 0,66. Någon bioackumulerande effekt förväntas ej.

12.1.2 Ekotoxicitet

Produkten är inte skadlig för vattenlevande organismer.

NMK Frysskydd

12.2 Persistens och Nedbrytbarhet

Ingående ämnen är lättnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ej bioackumulerande.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är rörlig i markprofilen på grund av sin höga vattenlöslighet. Adsorption till fasta jordpartiklar är inte att förvänta.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte ämnen som uppfyller PBT (långlivade, bioackumulerbara och toxiska ämnen).

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända.

12.7 Spridning i miljön

Produkten klassificeras som ej miljöfarlig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallshantering	Destrueras på godkänd destruktionsanläggning för annat avfall
Farligt avfall	Ja

Europeiska avfallskatalogen (EWC)

Avfallskod	Avfallsbeteckning
16 01 15*	16 01 15 Andra fryspunktsnedsättande vätskor än de som anges i 16 01 14.

Förpackning

Avfallshantering	Se till att personal som hanterar förpackningsavfallet har erforderlig skyddsutrustning. Förvara kontaminerat förpackningsmaterial i förslutbara behållare. Återvinning och bortskaffande av förpackningsmaterial måste ske i enlighet med gällande lokala föreskrifter och bör genomföras av ett certifierat avfallshandlingsföretag.
Speciella försiktighetsåtgärder	Ej relevant

14. TRANSPORTINFORMATION

Produkten är farligt gods vid transport.

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	1987	Ej tillämplig i Sverige	1987	1987
14.2 Officiell transportbenämning	Alkoholer n.o.s. (etanol)	--	Alcohols n.o.s. (ethanol)	Alcohols n.o.s. (ethanol)
14.3 Transportklass(er)	3	--	3	3
14.4 Förpackningsgrupp	II	--	II	II
14.5 Miljöfaror	Inga	--	Inga	Inga
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Inga	--	Inga	Inga
Ytterligare information	Tunnelkod: (D/E) Faronummer: 30	--	EmS: F-E, S-D	Ingen

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Omfattas ej av dessa regler.

14.8 Ytterligare information

Begränsade mängder ADR/RID: Max kvantitet i innerförpackning är 1 liter. Maximal kvantitet per kolli är 30 kg. Endast kombinationsemballage är tillåtet.

NMK Frysskydd

Begränsade mängder IMDG: Max kvantitet i innerförpackning är 1 liter. Maximal kvantitet per kolli är 30 kg. Endast kombinationsemballage är tillåtet.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008 finns under avsnitt 2. Säkerhetsdatablad är utformat enligt Bilaga II i REACH-förordningen (EG) 1907/2006 samt Kommissionens förordning (EG) nr 453/2010 bilaga I.

Tillstånd	Krävs ej
Användningsbegränsning	Inga
Övrig EU-lagstiftning	Produkten innehåller inga ozonedbrytande ämnen och inga persistent organiska föreningar.
Nationell lagstiftning	AFS 2011:18 – Hygieniska gränsvärden SFS 2011:927 – Avfallsförordningen. Lagras som brandfarlig vätska klass 1.

15.1 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ej relevant för produkter.

16. ANNAN INFORMATION

LEVERANTÖRENS ANTECKNINGAR

Säkerhetsdatablad framtaget av Miljö- och Marknadssupport AB. Godkänt av NMK Norrbottens Miljökemi.

Säkerhetsdatablad för produkten upprättat första gången 2000-01-04.

Faroangivelser angivna under avsnitt 2 och 3

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
-------------	-------------------------------------

Revisionsöversikt

Version	Revisionsdatum	Ansvarig	Ändringar i avsnitt
2.0	2007-01-12	Jimmy Bergström	2, 3, 8, 11, 13, 14 och 15
3.0	2007-11-12	Jimmy Bergström	1, 2 och 3
4.0	2015-05-28	Jimmy Bergström	Hela säkerhetsdatabladet är omarbetat till REACH II format